

خاطرات کاخ سفید

جان بولتون

اتفاقی که در آن اتفاق افتاد

محمد معماریان

- مقدمه ناشر
- قدم زدن در مسیری طولانی به سوی اتاقی در گوشة بال غربی
- فریاد بزن «امان ندهید!» و سگان جنگ را رها کن
- آمریکا خلاص می شود
- فلاخن سنگاپور
- داستان سه شهر: نشست های بروکسل، لندن، و هلسینکی
- ناکام گذاشتمن روسيه
- ترامپ دنبال دروازه سوریه و افغانستان می گردد، اما نمی تواند آن را پیدا کند!
- آنجا که آشوب، سبک زندگی باشد
- ونزوئلای آزاد
- غرض اژدهای چین
- ورود به هتل هیلتون هانوی، خروج از آن و بازی در پانمونجوم
- ترامپ ابتدا راهش را گم می کند و بعد هم شهامتش را
- از مأموریت ضد تروریستی افغانستان تا جلسه قریب الوقوع کمپ دیوید
- پایان چکامه
- ختم کلام

۱

قدم زدن در مسیری طولانی به سوی اتفاقی در گوشة بال غربی

مشاور امنیت ملی که باشی، یکی از جذابیت‌های شغلت تعدد چالش‌هایی است که پیش رویت قرار می‌گیرد. تصور کن: اطلاعات، تصمیم‌هایی که باید بگیری، و حجم عظیم کارها مدام طاقت را طاق می‌کنند، گرچه خودخواهی‌ها و جاه طلبی‌ها، چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی، جانی به تو می‌بخشد که در وصف نمی‌گنجد. در چنین اوضاعی اگر با آشتفتگی و بلا تکلیفی و مخاطره میانهای نداری، سراغ شغل دیگری برو. این شغل نشاط‌آور است، اما تقریباً نمی‌شود برای کسی بیرون از این وادی توضیح بدھی که قطعه‌های معماً چطور با هم جفت و جور می‌شوند؛ که اغلب هم چفت و بست منسجمی ندارند.

من نمی‌توانم نظریه‌ای جامع و مانع درباره تحول دولت ترامپ ارائه بدهم، چون محال است، اما فهم رایج در واشینگتن از سیر تحول ترامپ هم خطاست. این نصور رایج که برای تبلان فکری جذاب است می‌گوید رفتار ترامپ همیشه نامتعارف بوده اما در پانزده ماه ابتدای کار که پایش در جایگاه جدید محکم نشده بود و زمامش به دست به اصطلاح «مجموع بزرگان»^۱ بود در عمل کردن مردد بود، ولی در گذر زمان ترامپ به خودش مطمئن ترشد، مجموع بزرگان از صحنه خارج

۱. Axis of Adults: «محور بزرگان» یا «محور عقول» که در محافل سیاسی واشینگتن به نام‌هایی از قبیل «کمیته نجات آمریکا» هم شناخته می‌شد، به عده‌ای از مسئولان عالی رتبه در اوایل ریاست جمهوری ترامپ گفته می‌شود که به زعم افراد نگران از بی‌تجربگی و رفتارهای هیجانی ترامپ، سعی داشتند او را مهار کنند. - م.

رئیس جمهوری اند، که جنبه نه چندان دلفریب این شغل اند. کاربرد ظواهر حد و حدودی دارد.

پس اگر به جایگاه بنگریم، مشکلاتی که در دوره انتقال قدرت به ترامپ و یک سال و خردۀ آغاز ریاست جمهوری او پیش آمدند بی شک ترمیم پذیر نبودند. فرایند هایی که همه باید فوراً به آنها خوب می گرفتند - خصوصاً آن همه مشاور ترامپ که هیچ سابقه خدمتی حتی در رده های پایین ترقه مجریه نداشتند - اصلاً طی نشدند. ترامپ و بیشتر اعضای تیمش هرگز «راهنمای اپراتورها»^۱ حکومت را نخواندند، شاید چون به غلط گمان می کردند که با خواندن این راهنمای خود به خود به عضوی از «دولت پنهان»^۲ تبدیل می شوند. من وقتی به این آشفته بازوارد شدم مشکلاتی دیدم که می شد در صد روز اول کار دولت، بلکه زودتر حل شوند. نه جایه جایی مدام کارکنان فایده داشت و نه رویکرد هابزی «جنگ همه با همه»^۳ که در کاخ سفید رایج بود. هابز^۴ گفته بود که حیات آدمی «منزوی، مسکین، کریه، ددمنش، و کوتاه» است. شاید قدری زیاده روی باشد که بگوییم این حرف هابز توصیف دقیقی از زندگی در کاخ سفید است، اما بسیاری از مشاوران کلیدی در پایان دوره خدمتشان به این حرف رسیدند. در کتاب دیگر، *تسلیم گزینه نیست*^۵، نوشته ام که رهیافت برای موقعيت در مناصب حکومتی این بوده که بوروکراسی های محل خدمتم (وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده) را تجایی که می شود هضم و جذب کنم تا بتوانم ساده تر به اهدافم برسم.

هدفم این نبود که کارت عضویت بگیرم، می خواستم گواهینامه رانندگی بگیرم. این طرز فکر در کاخ سفید^۶ ترامپ شایع نبود. در بازدید های آغازینم از بال غربی، تقاضوهای این دولت با دولت های سابقی که در خدمتشان بودم شگفت انگیز بود. برخوردهای امروز با یک مسئله خاص اغلب کمترین شباهتی به برخوردهای فردایا پس فردا با همان مسئله نداشت. گویی کمتر کسی این نکته را می فهمید، به آن اهمیت می داد، یا علاقه ای به حلش داشت. قرار هم نبود

1. Deep State

2. War of All Against All

3. Thomas Hobbes

4. "... solitary, poor, nasty, brutish and short."

شد، همه چیز از هم گسیخت، و «بله قربان گوها»^۷ ترامپ را حاطه کردند. این فرضیه اجرای درستی دارد اما تصویر کلی ای که می سازد ساده انگارانه است. مجمع بزرگان از جنبه های مختلف مشکلات ماندگاری پدید آورد، اما خلاف تصور والانظران^۸ (تعییر مناسبی که از فرانسوی یاد گرفته ام، در وصف آن هایی که گمان می کنند در موضع برتر اخلاقی اند) علتی این نبود که آن ها در اداره ترامپ موفق بودند، بلکه درست برعکس. آن ها اصلاً در حد و اندازه الام برای ثبت نظم تلاش نکرند و کارهایشان چنان در راستای منافع خویش بود و چنان علی‌النی چند مورد از اهداف روشن ترامپ را (فارغ از ارزشمند بودن یا نبودن آن اهداف) نقض می کرد که فقط هیزم به آتش ذهنیت شکاک ترامپ ریختند. به این ترتیب آن هایی که بعد سر کار آمدند، برای تبادل نظر موجه و معقول با رئیس جمهور درباره سیاست گذاری هایش کار دشوارتری در پیش داشتند. از قدیم حس می کردم نقش مشاور امنیت ملی این است که مطمئن شود رئیس جمهور می داند برای هر کدام از تصمیم هایش چه گزینه هایی دارد و سپس مطمئن شود که هر تصمیم او را دستگاه بوروکراسی مربوطه اجرا کند. بی تردید فرایند ها در شورای امنیت ملی هر رئیس جمهور با بقیه فرق دارد، اما همه آن فرایند ها باید این اهداف حیاتی را محقق کنند.

ولی چون مجمع بزرگان در خدمت به رئیس جمهور بسیار بی کفایت بود، او به انگیزه های همه شک داشت، زیر هر کاسه ای نیم کاسه می دید، و نا آگاهی اش در اداره کاخ سفید هم حیرت آور بود، چه رسد به حکومت عریض و طویل فدرال. البته همه بار تقصیر این ذهنیت رئیس جمهور بر دوش مجمع بزرگان نیست. ترامپ، ترامپ است دیگر. من به این نتیجه رسیده ام که او باور دارد می تواند بر اساس شم غریزی و با تکیه بر روابط شخصی با رهبران خارجی و با آن معركه گیری های تلویزیونی که همیشه اولویتیش بود، قوه مجریه را بگرداند و سیاست های امنیت ملی را تعیین کند. صد البته که شم غریزی و روابط شخصی و معركه گیری همواره در این بان ابزارهای هر رئیس جمهوری هستند، ولی ابداً و اصلاً قرار نیست کل این بان او باشند. تحلیل، برنامه ریزی، انصباط و دقت فکری، ارزیابی نتایج، تصحیح مسیر، و امثال این ها فنون اصلی تصمیم گیری

1. High-Minded